

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΙΣ 16/2016

Θέμα : «Αναφορά Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου περί του υπ' αριθμ. 1009/871/18.4.2016 Συνοδικού Εγκυκλίου Σημειώματος "Περί Νομοκανονικών και Ποιμαντικών συνεπειών εκ του Νόμου περί του Συμφώνου Συμβίωσης"»

Κατόπιν υποβολής στη Δ.Ι.Σ. της γνωμοδοτήσεως της Συνοδικής Επιτροπής Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων και της εκδόσεως του υπ' αριθμ. 1009/871/18.4.2016 Συνοδικού Εγκυκλίου Σημειώματος "Περί Νομοκανονικών και Ποιμαντικών συνεπειών εκ του Νόμου περί του Συμφώνου Συμβίωσης"» ο Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, μέλος της ως άνω Συνοδικής Επιτροπής, ερωτά εάν το σύμφωνο συμβίωσης θα προσμετράται στους γάμους, προκειμένης της εκδόσεως επισκοπικής άδειας τελέσεως χριστιανικού γάμου.

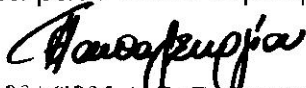
Η ίδια η γνωμοδότηση 268/10.3.2016 της Συνοδικής Επιτροπής Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων (σελ. 2) απαντά συμπληρωματικώς ότι «Πέραν των όσων ευλαβώς εισηγούμεθα ανωτέρω, και με δεδομένον ότι εις ουδεμίαν περίπτωσηιν το Σύμφωνον Συμβίωσης ημπορεί να εκληφθεί ως γάμος...». Πράγματι είναι σαφές τόσο κατά τον αρχικό νόμο, που θέσπισε το σύμφωνο συμβίωσης, όσο και κατά τον νεώτερο νόμο 4356/2015 (άρθρα 1-14, ΦΕΚ Α' 181), ότι το σύμφωνο συμβίωσης δεν αποτελεί γάμο υπό την έννοια του Αστικού Κώδικα, αν και είναι αλήθεια ότι κατά τον νέο νόμο 4356/2015 προβλέπεται ότι στο σύμφωνο συμβίωσης εφαρμόζονται πολλές ρυθμίσεις περί των σχέσεων των συζύγων από το Κεφάλαιο Δ («Σχέσεις συζύγων από το γάμο») του Αστικού Κώδικα, όπως και διατάξεις για τις σχέσεις γονέων και τέκνων γεννηθέντων εντός γάμου (Κεφάλαιο ΙΑ Σχέσεις γονέων και τέκνων) ή για το κληρονομικό δικαίωμα συζύγου μετά τον θάνατο του συζύγου του.

Ο νέος νόμος δηλαδή προβλέπει την επέκταση της ισχύος αρκετών ρυθμίσεων του οικογενειακού και κληρονομικού δικαίου, που αφορούν τις έγγαμες σχέσεις, και στο σύμφωνο συμβίωσης, χωρίς όμως να το εξομοιώνει ρητώς με γάμο. Ο νόμος ορίζει το σύμφωνο συμβίωσης (άρθρο 1) ως : «*Η συμφωνία δύο ενηλίκων προσώπων ανεξάρτητα από το φύλο τους, με την οποία ρυθμίζουν τη συμβίωσή τους (σύμφωνο συμβίωσης)....*». Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι ο ορισμός αυτός του

συμφώνου συμβίωσης απαιτεί πολύ λιγότερα στοιχεία από τον κλασικό ορισμό του γάμου από τον ρωμαίο νομομαθή Modestinus «Γάμος καλεῖται ἔνωσις ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, συγκλήρωσις τοῦ βίου παντός, θείου τε καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου κοινωνία» (Πανδέκται, 23.2, Νομ.1). Κατά τη διατύπωση της σχετικής εκθέσεως της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής : «Ο θεσμός του συμφώνου συμβίωσης που εισήχθη με τον ν. 3719/2008 (μόνον μεταξύ ετερόφυλων προσώπων) αποτελεί θεσμό που τοποθετείται μεταξύ του θεσμού του γάμου και της απλής ελεύθερης συμβίωσης». Το σύμφωνο συμβίωσης δηλαδή νομοτυπικά δεν είναι ούτε γάμος, ούτε όμως και απολύτως ελεύθερη σχέση.

Συνεπώς, στο ερώτημα του Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας προσήκει η απάντηση ότι το συναφθέν κατά το παρελθόν σύμφωνο συμβίωσης του μελλονύμφου δεν προσμετράται στους γάμους του, προκειμένου να εκδοθεί για τον μελλονύμφο επισκοπική άδεια τελέσεως χριστιανικού γάμου και φρόνιμο είναι ώστε η απάντηση αυτή να προστεθεί με, επί το σαφέστερον, διατύπωση, στο Εγκύκλιο Σημείωμα.

Αθήνησι, τη 2^α Μαΐου 2016
Μετά βαθυτάτου σεβασμού

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΟΙΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΙΑΡΑ ΤΗ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΛΛΑΔΟΣ